

๒๑

ผลแห่งการฟังธรรม

บัณฑิตทั้งหลาย

ฟังธรรมแล้ว ย่อมมีจิตผ่องใส

เหมือนห้วงน้ำที่มีความลึก เป็นห้วงน้ำใสสะอาด

ไม่มีความขุ่น ฉะนั้น

ผลแห่งการฟังธรรม

๒๑๐

ตลอดระยะเวลาอันยาวนานมวลมนุษยชาติ ต่างปรารถนาให้โลกมีสันติสุขที่แท้จริง แต่ก็ไม่มีใครรู้ว่าสันติสุขที่แท้จริงนั้นอยู่ที่ไหน จะเข้าถึงได้อย่างไร จนกระทั่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงค้นพบว่า การที่สันติสุขที่แท้จริงจะบังเกิดขึ้นได้นั้น มนุษย์ทุกคนจะต้องปฏิบัติธรรมให้เข้าถึงสันติสุขภายใน คือเข้าถึงพระธรรมกาย ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของความสุขที่แท้จริง พระธรรมกายมีอยู่ในตัวของมนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะมีความแตกต่างกันด้านเชื้อชาติ ศาสนา หรือเผ่าพันธุ์ หากได้ลงมือปฏิบัติอย่างถูกวิธี ก็จะสามารถเข้าถึงพระธรรมกายได้

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ว่า

“ยถาปิ รหโต คมภิโร วิปสโน อนาวิโล
เอวํ ธมmani สุตวาน วิปสันทิ ปณติตา

**บัณฑิตทั้งหลาย ฟังธรรมแล้ว ย่อมมีจิตผ่องใส เหมือน
ห้วงน้ำที่มีความลึก เป็นห้วงน้ำใสสะอาด ไม่มีความขุ่น ฉะนั้น”**

การฟังธรรมตามกาลเป็นมงคลอย่างยิ่ง เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับทุกชีวิต สำคัญยิ่งกว่าความรู้ทางโลกที่ร่ำเรียนมา เพราะจะทำให้เกิดดวงปัญญาสว่างไสว ปัญญาจากการฟังธรรมจะนำไปสู่การรู้แจ้ง ทำให้จิตใจผ่องใสสามารถพิจารณาเห็นสิ่งต่างๆ ได้ถูกต้อง ตรงไปตามความเป็นจริง รู้จักแยกแยะ

ผลแห่งการฟังธรรม

๒๑๑

ผิดชอบชั่วดี เป็นปัญญาที่จะทำให้มีชีวิตอยู่ด้วยความร่มเย็น
เป็นสุข และปลอดภัยจากอบายภูมิ

การฟังธรรมเป็นประจำแม้ยังเข้าใจไม่ลึกซึ้ง แต่ความรู้
ที่ได้ฟังมานั้น ก็จะเป็นอุปนิสัยติดตัวไปในภพชาติเบื้องหน้า
และเป็นเหตุให้บรรลุธรรมากิสมัยได้ในที่สุด

*เหมือนอย่างในสมัยของพระกัสสปสัมมาสัมพุทธเจ้า
มีงูเห่ามใหญ่ตัวหนึ่งอาศัยอยู่ท้ายวัดป่า ซึ่งมีพระภิกษุจำ
พรรษาอยู่หลายรูป พระภิกษุที่เรียนพระอภิธรรม เมื่อศึกษาจน
เข้าใจแล้ว ก็ชวนกันไปสาธยายธรรมอยู่ท้ายวัด เมื่องูเห่าม
ได้ยินเสียงของภิกษุ ซึ่งกำลังสวดพระอภิธรรมบทอาขยิวกังค์
ก็เกิดความเลื่อมใสในเสียงสวดพุทธมนต์นั้น แม้จะฟังไม่รู้เรื่อง
แต่เมื่อได้ยินแล้วก็มีจิตผ่องใส ฟังพระสาธยายธรรมจนจบแล้ว
ก็หลับต่อไป

ในวันต่อมา เมื่อพระภิกษุชวนกันไปท่องสาธยายธรรม
ที่ท้ายวัดอีก งูเห่ามก็ตื่นขึ้นมาฟังด้วยจิตที่เลื่อมใสในเสียง
สวดมนต์ เมื่องูเห่ามป่วยใกล้จะตาย ขณะนั้นพระภิกษุกำลัง
สาธยายธรรมอยู่ มันมีสติจดจำคำว่า “อาขยิวนะ” มีใจผ่องแผ้ว

*ภูมิจาลินี พระพรหมโมลี

ผลแห่งการฟังธรรม

๒๑๒

มีจิตยินดีในธรรม ได้ถือเอาเสียงสวดมนต์นั้นเป็นอารมณ์ ตายแล้วจึงได้ไปเกิดเป็นเทพบุตร อยู่ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

หลังพุทธปรินิพพานไม่นาน เทพบุตรนั้นได้จุติจากสวรรค์ มาบังเกิดในตระกูลพราหมณ์ผู้ที่พรั่งพร้อมไปด้วยรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ คุณสมบัติ มีความแตกฉานในไตรเพท พอเจริญวัยขึ้นบิดามารดาปรารถนาจะให้ท่านแต่งงาน แต่มาณพหนุ่มกลับเห็นโทษของการครองเรือน จึงเกิดความเบื่อหน่ายในฆราวาสวิสัย ได้ออกบวชเป็นนักบวชนอกพระพุทธศาสนา ในลัทธิของพวกชีเปลือย ชื่อว่า “ชรสาณาสีวก” บำเพ็ญพรตอยู่ในป่า มีมหาชนมาเคารพนับถือท่านเป็นจำนวนมาก เป็นผู้ได้รับการยกย่องว่า มีปัญญาเปรี๊ยะปราชญ์ลึกล้ำ ไม่มีใครสามารถทัดเทียมได้

สมัยนั้น พระนางสิริธรรมาราชเทวี ซึ่งเป็นอัครมเหสีของพระเจ้าวินทูลสาร ได้นำพระราชโอรส คือ อโศกราชกุมารมานมัสการท่าน และให้ท่านายดูว่า อนาคตของพระราชโอรสจะเป็นอย่างไร ท่านได้ทำนายว่า “ในอนาคต พระราชโอรสนี้จักมาพระราชกุมารต่างพระมารดากันถึง ๙๙ พระองค์ และจักเป็นมหาราชผู้ยิ่งใหญ่ในพื้นชมพูทวีป”

พระเจ้าวินทูลสารเมื่อทราบคำทำนายเช่นนั้น ทรงหวั่น

ผลแห่งการฟังธรรม

๒๑๓

พระทัยว่า อโศกราชกุมารจะฆ่าพี่น้องและหมู่ญาติ จึงส่งพระราชกุมารไปเป็นอุปราชอยู่เมืองอุชเชนิน เพื่อจะได้ไม่ประหัดประหารกันเอง เมื่อพระเจ้าอโศกประทับอยู่ที่เมืองอุชเชนินก็ได้ปกครองบ้านเมืองให้สงบร่มเย็น ชาวเมืองอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก

ก่อนที่พระเจ้าวินทุसारจะเสด็จสวรรคต ทรงระลึกถึงพระเจ้าอโศก จึงรับสั่งให้อำมาตย์ไปตามมาเข้าเฝ้า เมื่อทรงพิจารณาพระปรีชาสามารถของพระโอรสแล้ว ทรงเห็นว่าเหมาะสมที่จะเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ในนครปาฏลิบุตรมากที่สุด จึงทรงแต่งตั้งให้เป็นพระมหากษัตริย์แทนพระองค์ แล้วก็เสด็จสวรรคต

เนื่องจากนครปาฏลิบุตรเป็นเมืองใหญ่ที่สุดเป็นศูนย์กลางการค้า ที่มีผู้คนพลุกพล่าน เศรษฐกิจการค้าเจริญรุ่งเรือง ทำให้พระโอรสแต่ละองค์อยากขึ้นครองราชย์แทนพระราชบิดา พี่น้องต่างมารดาทั้ง ๙๙ พระองค์ จึงปรึกษาหารือกัน เพื่อที่จะโค่นล้มราชบัลลังก์ของพระเจ้าอโศก

เมื่อพระราชอาหวัเมืองต่างๆ ยกกองทัพเข้ามาพร้อมๆ กัน เพื่อสลายยุทธแย่งชิงราชบัลลังก์ จึงเกิดการต่อสู้กันจนนองเลือดไปทั่วผืนปฐพี ในที่สุดพระเจ้าอโศกก็ได้รับชัยชนะ และได้

ผลแห่งการพึงธรรม

๒๑๔

ประหารพระราชกุมารผู้ก่อกบฏทั้ง ๙๙ พระองค์

เมื่อศึกสงครามได้ยุติลง ก็ทรงทำนุบำรุงประชาราษฎร์ ให้อยู่กันอย่างร่มเย็นเป็นสุขเรื่อยมา ต่อมาวันหนึ่ง พระองค์ได้ ทูลถามพระมารดาว่า เหตุที่พระองค์ได้เสวยราชสมบัติอยู่ในบัดนี้ เคยมีผู้ใดได้ทำนายไว้บ้างไหม พระมารดาจึงได้กล่าวถึง การ ทำนายของอาจารย์อาชีวกให้ฟัง

ด้วยความปีติโสมนัส พระราชาจึงทรงรับสั่งให้อำมาตย์ นำวอทองไปรับท่านอาจารย์มาพักอยู่ในพระราชวัง ท่านอาชีวก พร้อมกับลูกศิษย์มากมาย ได้เดินทางกันมาเข้าเฝ้าพระราชา ในขณะที่เดินทางมานั้น ท่านเห็นวัดป่าแห่งหนึ่งซึ่งเป็นที่อยู่ของ **พระอัสสฤทธะ** จึงลงจากวอทอง แล้วเข้าไปเยี่ยมเยียนตาม ธรรมเนียมของบรรพชิต

ในขณะที่เดินเข้าไปในเขตวัดป่าแห่งนั้น ท่านอาชีวก สังเกตเห็นสัตว์ป่าอยู่รวมกัน โดยมีได้เบียดเบียนกันเลย ทำให้ ท่านเกิดความอัศจรรย์ใจ เพราะสัตว์ป่าบางประเภทไม่น่าจะอยู่ ร่วมกันได้ แต่ก็อยู่รวมกันโดยไม่ทำร้ายกัน สัตว์บางพวกท่านก็ ไม่เคยเห็นไม่เคยรู้จัก จึงได้ถามพระมหาเถระว่า “สัตว์พวกนี้ มีชื่อว่าอะไร”

พระมหาเถระซึ่งเป็นพระอรหันต์ จึงระลึกชาติหนหลัง

ผลแห่งการฟังธรรม

๒๑๕

ของอาชีวก ก็รู้ว่าอาชีวกนี้เคยเกิดเป็นงูเหลือม แล้วได้ฟัง
อายตนะวิงศ์มามาก จึงคิดจะสงเคราะห์อาชีวก ให้ได้สัตรีเล็ก
ถึงสัญญาที่เคยสั่งสมมา จึงตอบไปว่า “สัตว์จำพวกนี้ชื่อว่า
อายตนะ”

อาชีวกจึงถามย้าว่า “ท่านผู้เจริญ อะไรชื่อว่าอายตนะ”
พระเถระกล่าวว่า “ชาวโลกต่างพากันเรียกสัตว์เหล่านี้
โดยสมมติให้ชื่อว่าช้าง ม้า ราชสีห์ หรืออื่นๆ อีกมากมาย”
แต่พระบรมศาสดาตรัสว่า “สัตว์เหล่านี้ประกอบด้วยขันธ์ ๕
อายตนะ ๑๒ ธาตุ ๑๘ อันเป็นที่เกิดทั้งกุศล และอกุศล
ทำให้สรรพสัตว์เหล่านี้ต้องเวียนว่ายในสังสารวัฏอันยาวนาน
เพราะฉะนั้นสัตว์เหล่านี้จึงชื่อว่า อายตนะ”

เมื่อท่านอาชีวกได้ฟังคำตอบเช่นนั้นจึงเกิดความแจ่มแจ้ง
มีดวงปัญญาสว่างไสวขึ้นมาทันที เกิดหิริโอตตปปะ มองดู
ร่างกายตนเองแล้วรู้สึกละอาย ที่ไม่ได้สวมเสื้อผ้า และเริ่ม
เข้าใจว่าลัทธิที่ตนเองปฏิบัติอยู่นั้นไม่ถูกต้อง เมื่อเกิดสัมมา-
ทิฎฐิแล้ว จึงตัดสินใจขอบวชกับพระเถระ โดยได้บอกเหล่าบริวาร
ให้ทราบว่ ตนเองไม่อาจจะไปเข้าเฝ้าพระราชาได้ เพราะ
ขณะนี้กำลังบำเพ็ญสมณธรรมอยู่

แม้บริวารจะอ่อนวอนอย่างไร ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลง

ผลแห่งการฟังธรรม

๒๑๖

ความตั้งใจของท่านได้ จึงพากันไปทูลเรื่องนั้นต่อพระเจ้าอโศก-
มหาราช พระราชาทรงเห็นความตั้งใจดีของท่านอาจารย์ ก็มีได้
ทรงกริ้วแต่อย่างใด ส่วนท่านอาชีวก เมื่อบวชเป็นภิกษุแล้ว
ก็ตั้งใจปฏิบัติธรรมอย่างเต็มที่ ไม่นานก็สามารถบรรลุธรรม
เป็นพระอรหันต์

เราจะเห็นว่า การบรรลุธรรมต้องอาศัยการสั่งสมความรู้
คู่กับความบริสุทธิ์ ซึ่งเราจะบริสุทธิ์ได้ด้วยใจที่หยุดนิ่ง และ
ลงมือปฏิบัติธรรมอย่างจริงจัง เมื่อปฏิบัติถูกส่วนก็จะเข้าถึง
ธรรมได้โดยง่าย ดังนั้นการฟังธรรมแม้จะเป็นบทเดิมๆ แต่
ธรรมะทุกบทสามารถขัดเกลาจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใสได้ และจะ
เป็นพลปัจจัยส่งเสริมให้ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน

เพราะฉะนั้น ให้ตั้งใจฟังธรรมแล้วน้อมนำมาปฏิบัติ แม้
จะเป็นธรรมะที่เราเคยได้ยินได้ฟังแล้วก็ตาม เมื่อฟังซ้ำอีก เรา
ก็จะเข้าใจแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น ถ้าฟังให้ดีก็จะมีดวงตาเห็นธรรม
เหมือนพระอริยเจ้าทั้งหลาย พอสิ้นสุดพระธรรมเทศนาของ
พระบรมศาสดา ก็ได้บรรลุธรรมาภิสัมัยกันถ้วนหน้า ดังนั้นให้
ขยันปฏิบัติธรรมกันให้ได้ทุกๆ วัน

